

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

Očekáváme výraznější změnu charakteru počasí, která zmírní suchu v Česku. Broskvoně a meruňky začínají kvést. Největší požár v dějinách Nebrasky zasáhl cennou prérii.

Obsah

Největší požár v dějinách Nebrasky zasáhl cennou prérii	3
Návrh nové koncepce pro anglickou krajinu	4
Změna klimatu zesílila březnové vedro v Severní Americe	5
Sucho ve střední Evropě přetrvává.....	6
Sucho v Česku by měla zmírnit změna počasí	7
Riziko vzniku přírodních požárů.....	11
Broskvoně a meruňky začínají kvést.....	12
Klimatická změna neovlivňuje jen pole, ale i trhy	14
Bude klimatická odolnost nový standard trhu nemovitostí?	15

Největší požár v dějinách Nebrasky zasáhl cennou prérii

Požár Morrill Fire se po svém vzniku 12. března stal největším zaznamenaným požárem v historii státu Nebraska. Oheň spálil téměř 243 tisíc hektarů, zničil několik staveb a vyžádal si jednu oběť. Během necelých 12 hodin urazil více než 110 kilometrů. Úřady kvůli němu vyhlásily evakuace, nouzový stav i celostátní zákaz pálení. Téměř souběžně propukl i další velký požár Cottonwood Fire, který spálil 49 tisíc hektarů a vynutil si 300 evakuací mezi okresy Lincoln a Dawson. Největší požáry v Nebrasce již zasáhly dohromady 324 tisíc hektarů.

Morrill Fire zasáhl také většinu území národní přírodní rezervace Crescent Lake National Wildlife Refuge v oblasti Nebraska Sandhills. Ta je považována za jednu z nejvýznamnějších dochovaných původních prérií na světě, protože patří k posledním rozsáhlým travnatým ekosystémům, které nebyly ve velkém přeměněny na zemědělskou půdu.

Hasiči upozorňují, že k rychlému šíření přispěla mimořádně suchá vegetace, přičemž vlhkost 100hodinového a 1000hodinového paliva byla na historických minimech, a také nárazy větru přes 80 km/h. Riziko dále zvyšují invazní porosty červeného cedru, které slouží jako vysoce hořlavé palivo. Právě šíření dřevin do travnaté krajiny je podle odborníků jednou z nejvážnějších hrozeb pro severoamerické prerie — zvyšuje požární riziko a zároveň vytlačuje původní travinné porosty důležité pro hospodaření i biodiverzitu.

zdroje: www.wildfiretoday.com; www.aon.com

Návrh nové koncepce pro anglickou krajinu

Nový [rámec](#) pro využití půdy v Anglii má ukázat, že cíle pro klima, obnovu přírody, bydlení i produkci potravin se nemusí vzájemně vylučovat. Podle vládní analýzy má země dostatek prostoru, aby naplnila všechny tyto priority zároveň — pokud bude půda využívána efektivněji a více podle charakteru jednotlivých regionů. Jde o první dokument svého druhu a o dlouho odkládaný pokus nahradit dosavadní roztržitý přístup jednotnější vizí.

Rámec počítá s tím, že do roku 2050 bude pro obnovitelné zdroje potřeba jen asi 1 % rozlohy Anglie, i když při rychlejší rozvoji větru a fotovoltaiky může jít o více než 2 %. Další 6 % území by mělo sloužit klimatickým a přírodním cílům, například obnově rašelinišť, výsadbě lesů nebo obnově cenných biotopů. Vláda zároveň trvá na tom, že tyto změny nemají snižovat domácí produkci potravin.

Důraz se proto klade na takzvané víceúčelové využití krajiny. Zemědělská půda by neměla být plošně vyřazována z produkce, ale častěji kombinovat produkční, klimatické a ekologické funkce — například prostřednictvím agrolesnictví, obnovy travních porostů nebo souběhu zemědělství a solárních instalací. Podle rámce je reálné domácí produkci potravin dále zvýšit a zároveň posílit odolnost krajiny vůči suchu i povodním.

Součástí plánu je i závazek lépe chránit nejkvalitnější zemědělskou půdu, vytvořit mapu národních prostorových priorit a rámec každých pět let aktualizovat. Dokument tak naznačuje posun od sporů typu „soláry versus farmaření“ k integrovanějšímu plánování, které má omezit konflikty mezi rozvojem, ochranou přírody a potravinovou bezpečností.

zdroj: www.carbonbrief.com

Změna klimatu zesílila březnové vedro v Severní Americe

Neobvykle časná a mimořádně silná vlna veder zasáhla v druhé polovině března západ Severní Ameriky. V částech Kalifornie, Nevady a Arizony vystoupaly teploty o 11 až 17 °C nad obvyklé hodnoty a v některých oblastech měly přesáhnout 37,8 °C, tedy hranici typickou spíše pro začátek léta než pro polovinu března. Podle rychlé [atribuční studie](#) World Weather Attribution je takto extrémní březnové horko v dnešním klimatu stále vzácné, ale bez antropogenní změny klimatu by bylo prakticky nemožné.

Autoři odhadují, že klimatická změna zvýšila pravděpodobnost podobné události přibližně 800krát a zesílila její intenzitu asi o 2,6 °C. Samotná pozorování přitom naznačují ještě silnější signál: podobné březnové epizody jsou dnes v regionu zhruba o 4 °C teplejší než v minulosti. Výrazný nárůst se projevil i v krátkém horizontu posledních deseti let, kdy se pravděpodobnost takové události zhruba čtyřnásobně zvýšila a intenzita vzrostla asi o 0,8 °C.

Studie upozorňuje, že právě časná sezónní vlny veder mohou být zvláště nebezpečné. Obyvatelé i návštěvníci ještě nejsou na vysoké teploty adaptováni, noční ochlazení bývá omezené a v části postižených oblastí není klimatizace samozřejmostí. Extrémní horko zároveň urychluje tání sněhu v horách, což může v dalších měsících snížit dostupnost vody, prodloužit suché období a zvýšit riziko požárů.

Analýza navíc ukazuje, že právě březen patří v této části Severní Ameriky k měsícům, kde je oteplovací signál u extrémních teplot nejvýraznější. V některých částech regionu jsou dnešní březnové extrémy až o 6 °C vyšší než v dřívějším klimatu. Autoři proto vedle snižování emisí zdůrazňují také nutnost rychleji zavádět adaptační opatření, zejména plány ochrany zdraví při vedrech a úpravy městského prostředí omezující efekt tepelného ostrova.

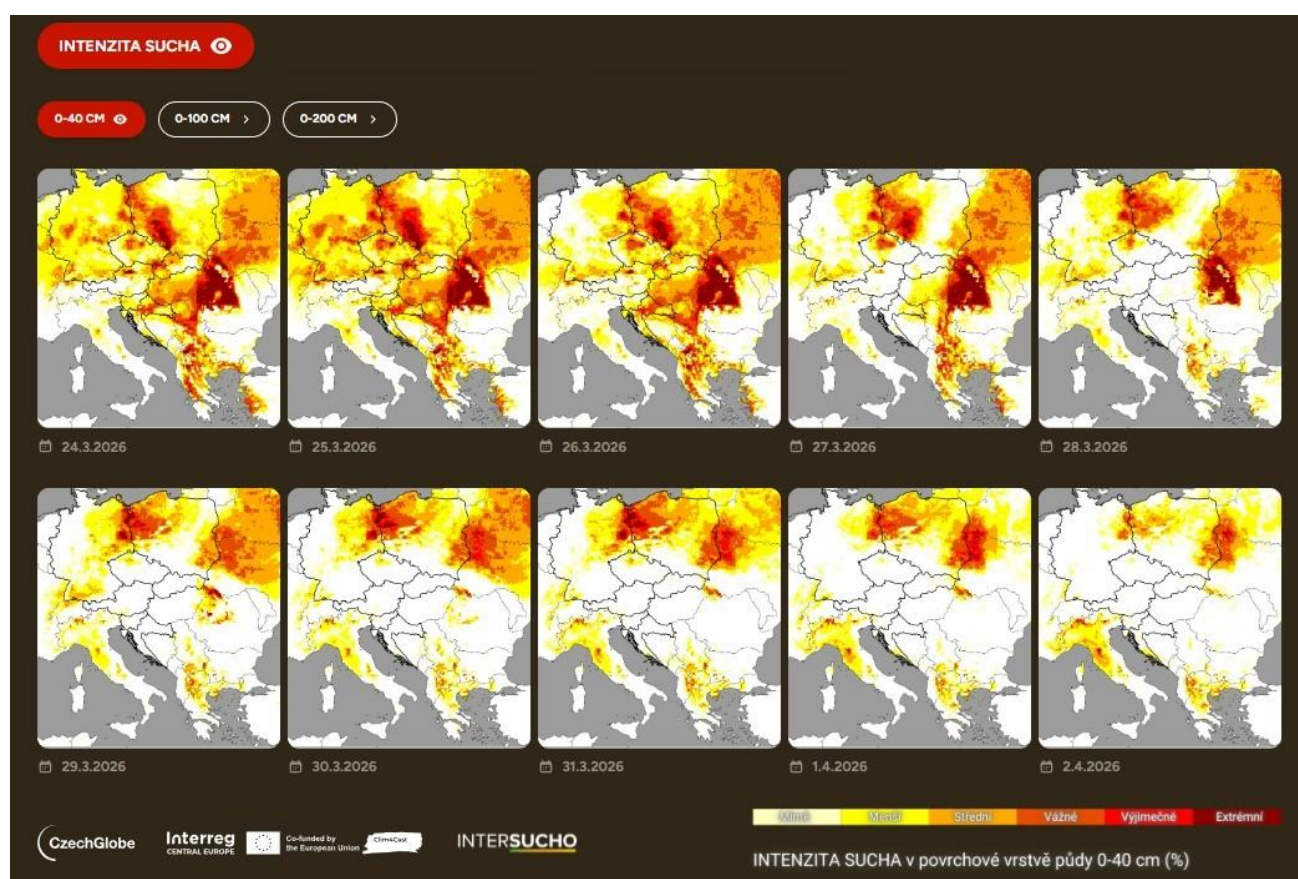
zdroj: www.worldweatherattribution.org

Pro více informací o požárním počasí sledujte náš **web**

Sucho ve střední Evropě přetrvává, srážky pomohou hlavně povrchu

V rámci evropského regionu se odchylka sucha od dlouhodobého průměru v povrchové vrstvě půdy (0–40 cm) aktuálně vyskytuje na velké části střední Evropy, přičemž nejvíce zasažená je jižní část Polska a významná část Rumunska. S příchodem studené fronty a srážek během druhé poloviny tohoto týdne se ale bude povrchová vrstva postupně zásobovat vláhou. V hlubší vrstvě (0–100 cm a 0–200 cm) se nicméně situace lokálně významně nezlepší, a to zejména v oblasti Rumunska a Polska a na hranici mezi Polskem a Ukrajinou, kde bude sucho nadále přetrvávat.

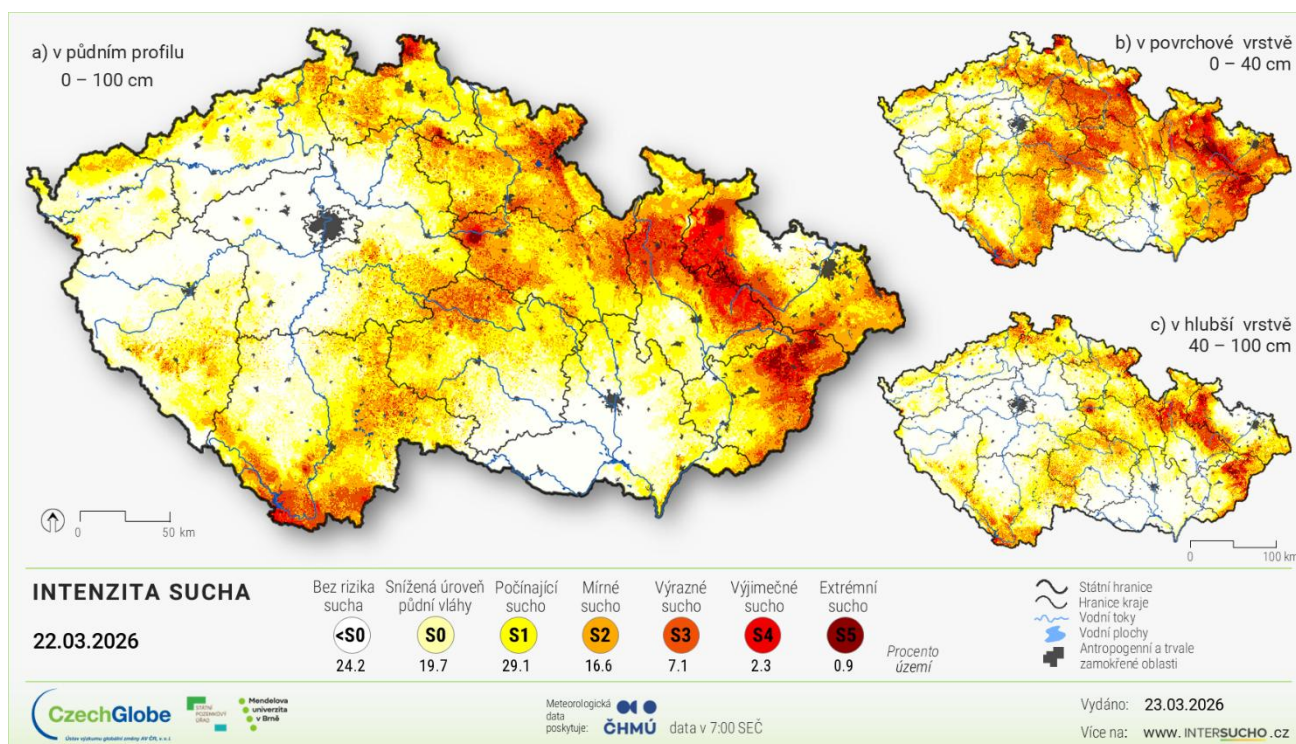
Obrázek 1: Předpověď intenzity sucha v povrchové vrstvě půdy pro období 2. 3.–2. 4.

Pro více dění v Evropě sledujte náš [web](#)

Počínající sucho by měla zmírnit výrazná změna charakteru počasí

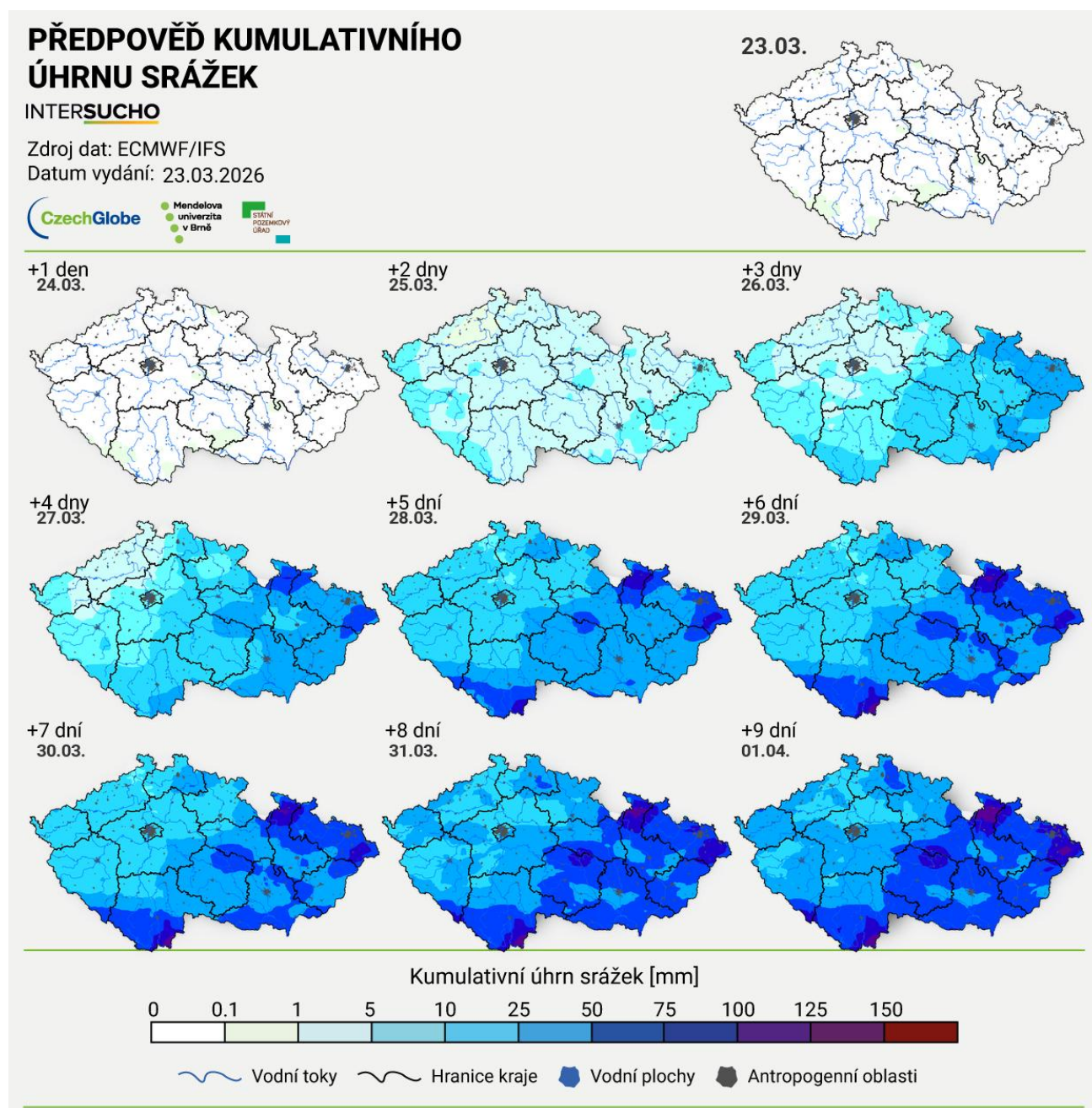
Prakticky na celém území republiky je půdní vláhly aktuálně méně, než je pro toto období obvyklé. Je to dáno především menším množstvím sněhové pokrývky a celkově nižším úhrnem srážek. Zároveň zatím teplejší březen zvyšoval výpar. Na 61 % území republiky chybí v půdě 5–20 mm vláhly, na více než 20 % území je pak deficit vyšší než 20 mm. Mírné až výrazné sucho pozorujeme zejména na severní a severovýchodní Moravě. Nepříliš příznivá situace je také v severních Čechách a na Českomoravské vrchovině. Naopak na jižní Moravě a ve středních Čechách situace zatím významně nevybočuje z obvyklých podmínek. Horší situace je ve vrstvě do 40 cm.

Obrázek 2: Odchylka sucha od obvyklého stavu v období 1961–2015 ve třech hloubkách k 22. 3.

Během tohoto týdne se bude situace zpočátku sice zhoršovat, ale ve čtvrtek očekáváme změnu charakteru počasí, kdy se ochladí a přidají se i vydatnější srážky, včetně sněžení, které se může vyskytnout i v nižších polohách. Díky tomu se bude půdní vlhkost zvyšovat a půdní sucho na většině území republiky vymizí. Více srážek se očekává na Moravě. Nejdéle nižší půdní vlhkost přetrvá v západních Čechách.

Srážky očekáváme převážně nad Moravou, kde budou úhrny dosahovat přibližně 30–40 mm/týden, na horách více než 80 mm/týden. V Čechách se očekávají srážky do 20 mm/týden. V nižších a středních polohách není vyloučeno, že napadne kolem 5 cm nového sněhu. Na Českomoravské vrchovině, v Jeseníkách a Beskydech i přes 30 cm (na horách nad 50 cm).

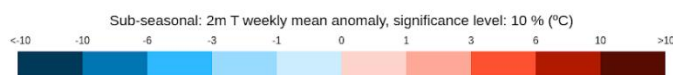
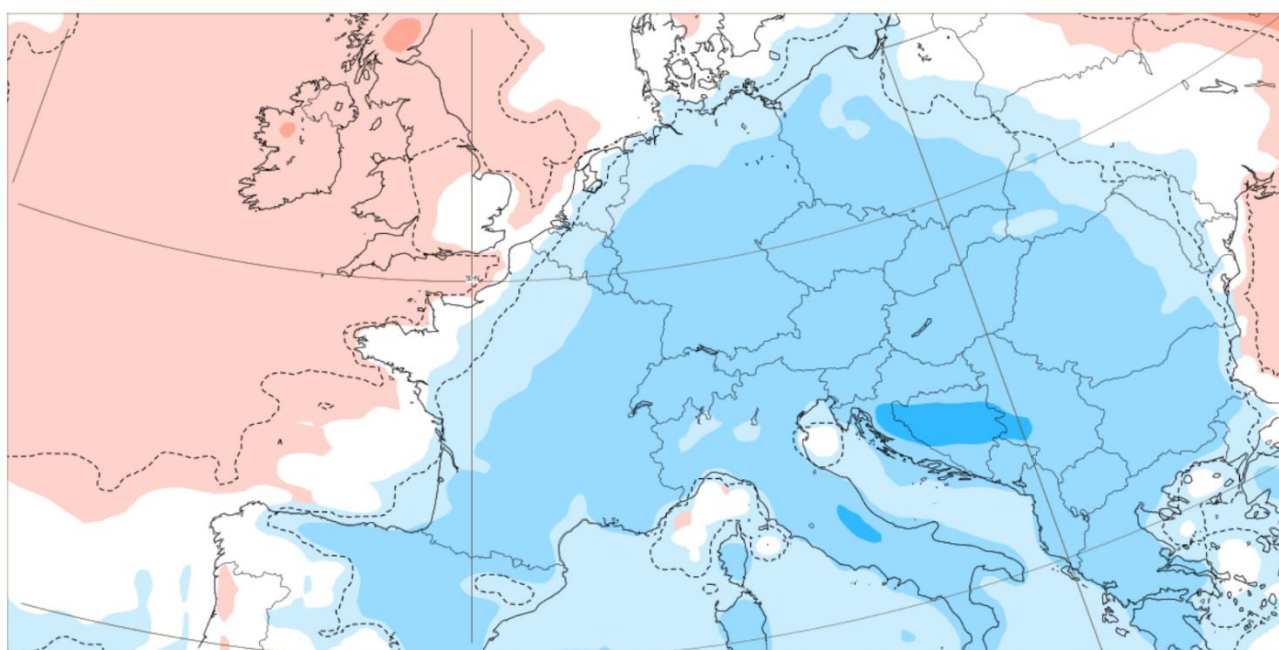

Obrázek 3: Předpověď kumulativního úhrnu srážek podle modelu ECMWF do 1. 4.

Střednědobý výhled do 7. dubna počítá s tím, že toto období bude teplotně jako celek podprůměrné (vůči období 1991–2020). Kolem velikonočních svátků bude rozdíl nejvýraznější, kdy mohou být teploty až o 6 °C nižší, než je dlouhodobý průměr v období 1991–2020.

2 m temperature: Weekly mean anomalies

Base time: Sun 22 Mar 2026 Valid time: Mon 30 Mar 2026 - Mon 06 Apr 2026 (+360h) Area : Central Europe

© 2026 European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF)
Source: www.ecmwf.int
Licence: CC BY 4.0 and ECMWF Terms of Use (<https://apps.ecmwf.int/datasets/licences/general/>)
Created at 2026-03-23T01:00:05.464Z

Obrázek 4: Týdenní odchylka teploty vzduchu (30. 3.–6. 4.) od dlouhodobého průměru (1993–2016) podle modelu ECMWF

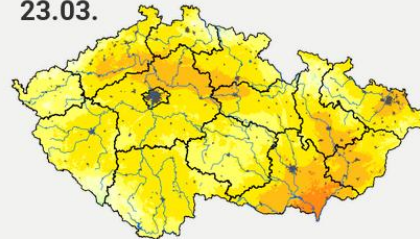
PŘEDPOVĚĚ MAXIMÁLNÍCH DENNÍCH TEPLOT

INTERSUCHO

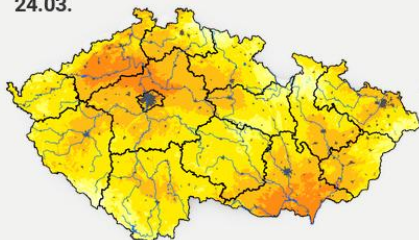
Zdroj dat: ECMWF/IFS
Datum vydání: 23.03.2026

23.03.

+1 den
24.03.

+2 dny
25.03.

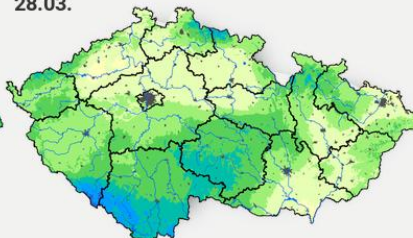
+3 dny
26.03.

+4 dny
27.03.

+5 dní
28.03.

+6 dní
29.03.

+7 dní
30.03.

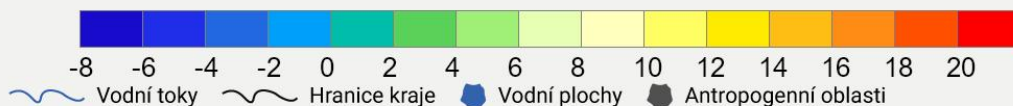
+8 dní
31.03.

+9 dní
01.04.

Maximální denní teplota vzduchu [°C]

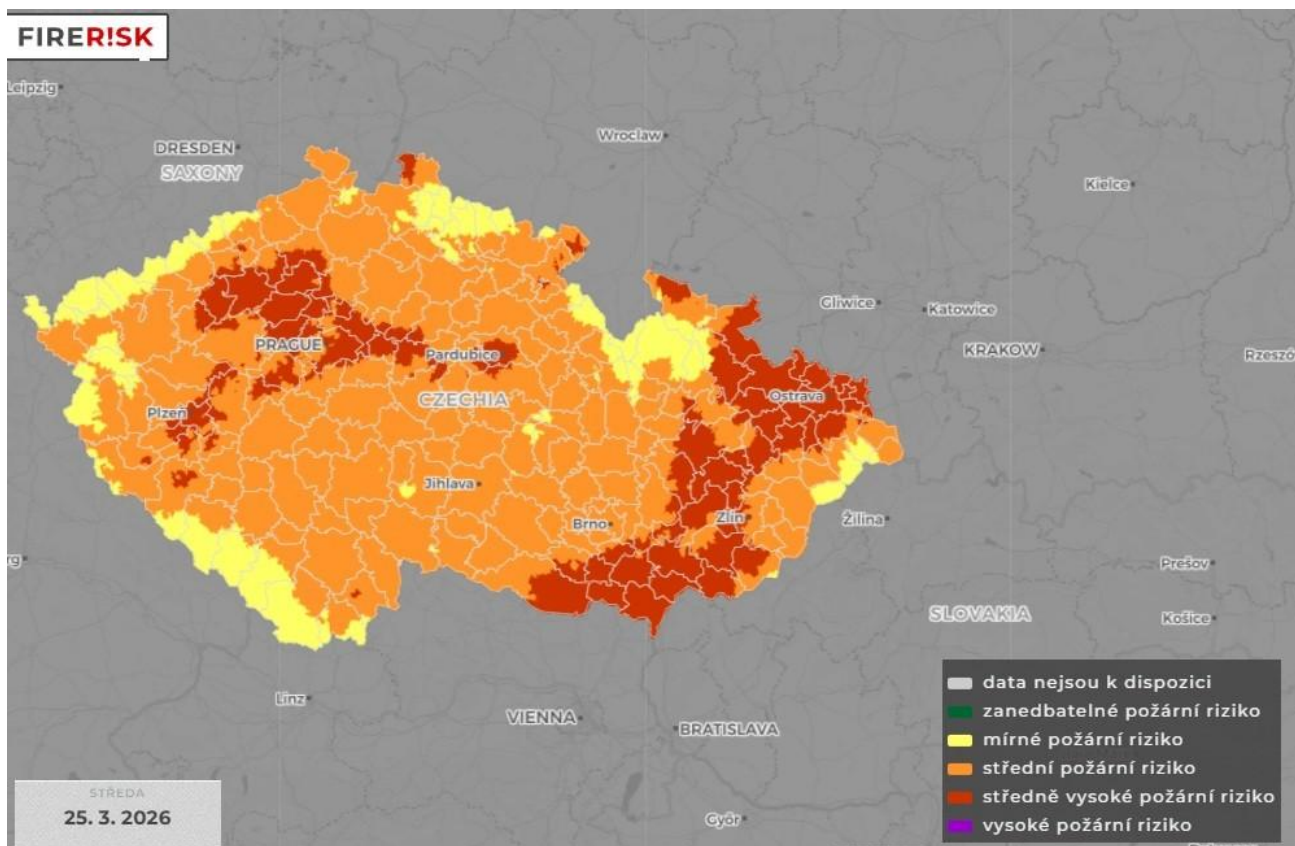

Obrázek 5: Předpověď maximálních denních teplot vzduchu podle modelu ECMWF do 1. 4.

Pro více denních informací sledujte náš **web**
INTERSUCHO

Ve středu očekáváme středně vysoké riziko vzniku přírodních požárů

Ve středu bude panovat zvýšené požární riziko, protože se zkombinuje nižší vlhkost paliva s relativně silným větrem. To je nebezpečné jak pro vznik, tak i pro šíření případného požáru. Ve čtvrtek se ale situace změní a díky očekávaným srážkám bude vznik požáru velmi málo pravděpodobný, přestože větrné počasí bude přetrvávat.

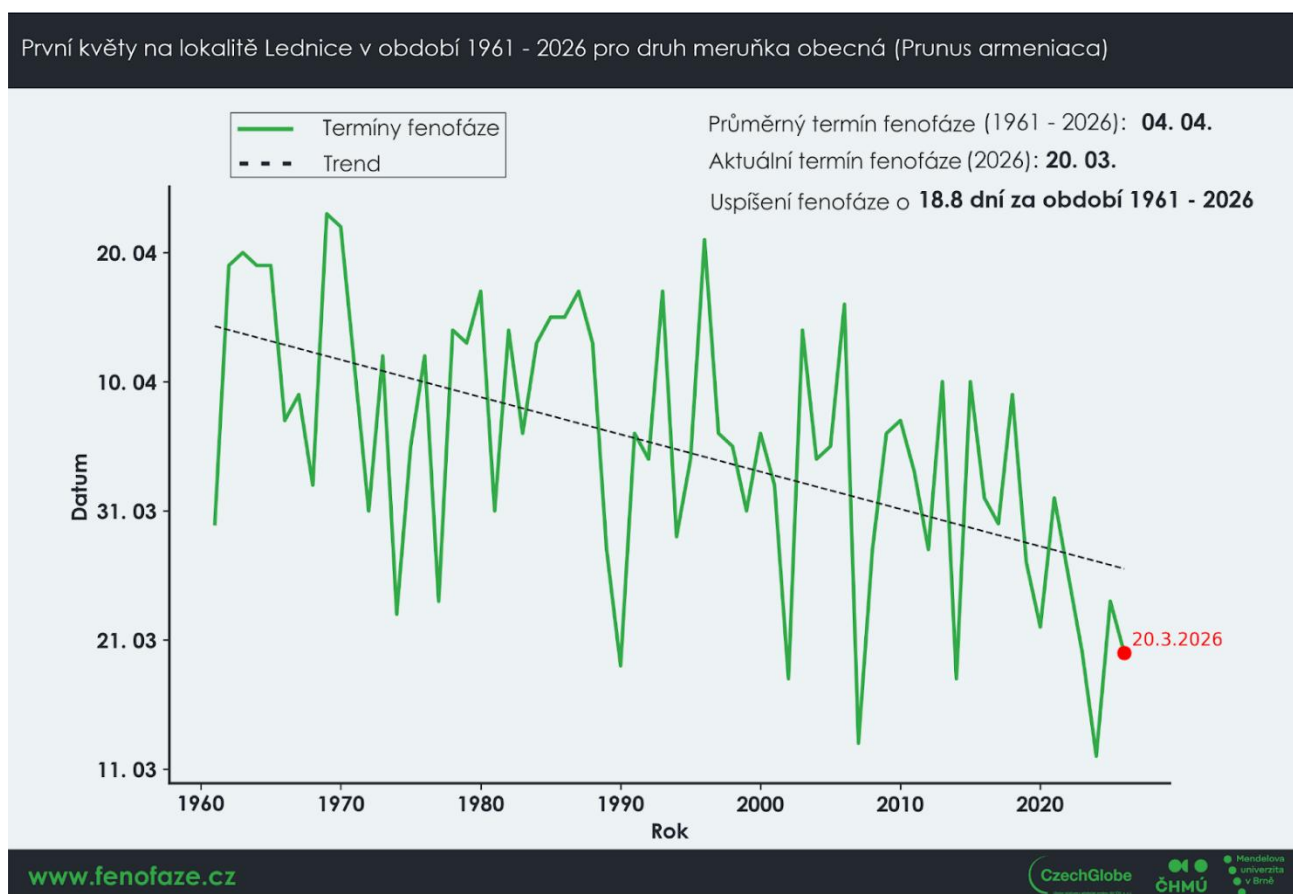
Obrázek 6: Předpověď rizika šíření požáru 25. 3.

Pro více informací sledujte náš **web**
FIRE!SK

Broskvoně a meruňky začínají kvést

Fenologické fáze (tj. vývojové fáze rostlin a živočichů, např. rašení nebo kvetení) se posouvají do dřívějších termínů a vývoj vegetace tak začíná o několik týdnů dříve, než tomu bylo v dlouhodobém období 1951–2025. Již od 8. 3. sledujeme rašení listových pupenů u habrů obecných, a kvetení prvních jarních bylin začalo probíhat mezi 13. – 15. březnem. Zároveň v tuto dobu probíhá kvetení dřínů obecných a i časně byliny v tomto roce kvetou v dřívějším termínu oproti dlouhodobému období (o 13 – 20 dní).

Dřívější start vegetace je nebezpečný zejména pro ovocné dřeviny, které zahájily kvetení v průběhu minulého týdne. Aktuálně kvetou broskvoně a meruňky. Nami dlouhodobě monitorovaná meruňka (odrůda Velkopavlovická) zahájila kvetení v druhé polovině března (konkrétně 20. 3.). Tímto se otevírá kritické období, během kterého mohou být květy poškozeny nebo zničeny jarními mrazíky. Před jejich výskytem varujeme na webu agrorisk.cz.

Obrázek 7: První květy meruňky obecné na lokalitě Lednice v období 1961–2026

Obrázek 8: Kvetení meruňky

Pro více dat a informací navštivte náš **web**

◆ **Fenologické Fáze**

Klimatická změna neovlivňuje jen pole, ale i trhy

Nová [studie](#) vědců z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR – CzechGlobe a institutu IIASA přináší zásadní zprávu: Pokud se budeme při plánování adaptace na sucha a horko dívat jen na svá vlastní pole, uniknou nám klíčové příležitosti. Klimatická změna totiž nehýbe jen výnosy, ale i globálními cenami a poptávkou.

Na rozdíl od většiny studií dopadů klimatu, které se dosud zabývaly střední Evropou, je výzkum zasazen do globálního zemědělského a tržního kontextu. Rozhodnutí zemědělců, co pěstovat, totiž formují nejen lokální přírodní a klimatické podmínky, ale také podoba globálního trhu. To ukazuje, že strategie založené pouze na lokálních podmínkách mohou být zavádějící. Jak autoři popisují [v tiskové zprávě](#), například u pšenice se sice v Česku očekává pokles produkce do roku 2050 přibližně o 5 %, zároveň však poroste globální poptávka, což může zvýšit exportní příležitosti až o čtvrtinu.

Autoři zdůrazňují, že pro efektivní adaptaci zemědělství i tvorbu politik je nezbytné zohlednit globální vazby. Ignorování těchto souvislostí může vést k neúčinným nebo dokonce kontraproduktivním opatřením. Přestože v Evropě může úrodnost do roku 2050 klesnout až o 25 %, Česko by podle prognóz mělo patřit mezi méně zasažené regiony.

Soustředění se na pouhou soběstačnost může být tak rizikové. Pro malé, otevřené ekonomiky, jako je ta česká, je klíčem k odolnosti využívání mezinárodního obchodu, který dokáže tlumit lokální výkyvy a zvyšovat celkovou stabilitu příjmů zemědělců.

Bude klimatická odolnost nový standard trhu nemovitostí?

[Konference](#) Šetrné budovy 2026 představila zásadní posun v uvažování celého sektoru: klimatická odolnost už není nadstandard, ale nutnost. Téměř 300 odborníků z oblasti stavebnictví, investic i technologií diskutovalo, jak přizpůsobit budovy stále výraznějším dopadům klimatické změny. Zaznělo, že sektor má k dispozici technologie i kapitál pro transformaci, klíčovou výzvou však zůstává rychlost adaptace a schopnost reagovat na rostoucí klimatická rizika.

Miroslav Trnka z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR – CzechGlobe na konferenci upozornil na aktuální klimatickou realitu. Podle jeho dat lidstvo prošlo nejteplejším rokem v historii měření a v Česku vzrostla průměrná teplota za poslední dekádu o 2,1 °C oproti období 1961–1990. Zároveň zdůraznil změnu charakteru srážek: celkové úhrny zůstávají podobné, ale srážky se koncentrují do krátkých epizod, což zvyšuje riziko bleskových povodní i následného sucha. V reakci na tyto trendy je podle něj nezbytné plánovat budovy s ohledem na podmínky kolem roku 2050 a připravit je na extrémní teplotní zátěž. Zdůraznil také význam relevantních dat a jejich dostupnost na webu [ClimRisk](#). Platforma nabízí rychlý a volný přístup ke klimatickým datům včetně jejich stahování, interaktivní mapy pro Česko a střední Evropu s vybranými klimatickými ukazateli, řadou proměnných, indikátorů i emisních scénářů, a poskytuje tak podporu pro reakci na klimatické výzvy nejen při plánování odolné a udržitelné výstavby. Konference tak jasně ukázala, že i budoucnost stavebnictví spočívá v systematickém začleňování klimatických dat a adaptace do návrhu i provozu budov.

Pro více klimatických dat navštivte náš [web](#)

CLIMRISK

CLIMRISK - JAK SE U VÁS ZMĚNÍ KLIMA?

ČESKÁ
REPUBLIKA

STŘEDNÍ
EVROPA

STAHOVÁNÍ
DAT

PODKLADOVÁ
DATA

výběr oblasti

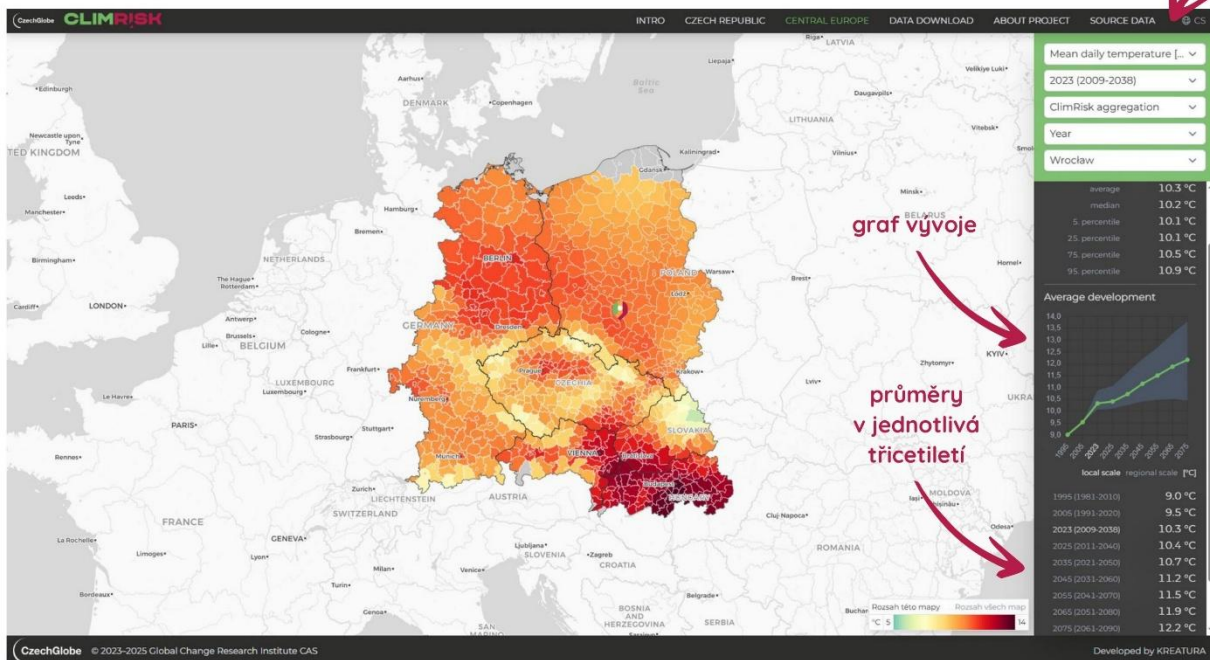
výběr podoblasti (lokality)

výběr časového období v roce

výběr charakteristiky

výběr scénáře změny klimatu

výběr 30letého období

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

☎ + 420 774 679 349
@ hojdanova.m@czechglobe.cz

✉ Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno

 [CzechGlobe](#)
 [CzechGlobe](#)

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Monika Hojdanová
Václav Rára
Pavel Zahradníček

Bud'te s námi v kontaktu také na platformě

INTERSUCHO FIRER!SK AGROR!SK DendroNetwork
Intersucho FireRisk AgroRisk DendoNetwork

Zdroje

- <https://agrorisk.cz/>
- <https://aon.com/>
- https://assets.publishing.service.gov.uk/media/69ba6ba026909a14239612e7/Land_Use_Consultation_Accessible.pdf
- <https://carbonbrief.org/>
- <https://clim4cast.eu/cs/>
- <https://climrisk.cz/>
- <https://fenofaze.cz/>
- <https://firerisk.cz>
- <https://link.springer.com/article/10.1007/s10113-026-02521-1>
- <https://setrnebudovy.cz/>
- <https://wildfiretoday.com/>
- <https://windy.com/>
- <https://www.worldweatherattribution.org/record-shattering-march-temperatures-in-western-north-america-virtually-impossible-without-climate-change/>
- fotografie na titulní straně: Petra Dížková